

DZIENNIK POMORSKI

PRZEDPŁATA:

Miesięcznie w ekspedycji . . .	2,55 zł.
Z odnośnikiem i w agencjach . . .	2,65 " "
Na pocztę, już z odnośnikiem . . .	2,91 " "
Kwartalnie w ekspedycji . . .	7,65 " "
Na pocztę już z odnośnikiem . . .	8,73 " "
Strajki i inne wypadki zwalniają Wydawnictwo z dostarczania numerów bez zwrotu — — części kwoty abonamentowej. — —	

OGŁOSZENIA:

od wiersza 6-cio łam. lub jego miejsca 15 gr.
w dziale ogłoszeniowym, od wiersza mm.
3 łam. lub jego miejsca 40 gr. w dziale
redakcyjnym. Z zagranicy 100% drożej.

Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9. przed poł.

Sroda: Wiktorji p.
Czwartek: Irmin p.

CHOJNICE, czwartek dnia 24 grudnia 1931 r.

Słońca wschód 7,43 zachód 15,28
Księżycy wschód 14,44 zachód 08,15

Hej, w Dzień Narodzenia!

I
Dzieciatko Boże! twarde ma łóżko
Na sianku — między bydłętą;
Ale u góry — aniołów chóry
Wołają: „Święty, o, Święty!...“

II.
Gwiazda promienna, wielka,
niezmienna
Wnet królom drogę ukaże;
Lecz do pasterzy sam anioł bieży
I do stajenki iść każe...

III.
W gorącej wierze przyszli pasterze
Przyszli do nówek Dzieciny;
Niechże się cieszą, zanim pospieszą
Króle z dalekiej krainy...

IV.
Dadzą Mu złoto, dadzą z ochotą,
Ale cóż dadzą pasterze?
Ach, łzę Mu dali!... Pan się uzali,
Ich łzę najpierwej zabierze!

V.
Ta perła droga, którą uboga
Ludzkość do Żłóbka przynosi,
Duszy wierzącej pacierz gorący
Może czas lepszy uprosi...

VI.
I w nowym roku może z obłoku
Gwiazdka rozsiewe promyki,
Na pałac - chatę - biedne -
bogate -
Na sługi - i na zwierzniki!

Boże Narodzenie! — — —

Dzień, w którym święcimy pamiątkę tej niepojętej godziny, w której Chrystus jako Dziecię zstąpił na świat i ukazał się oczom prostaczków w Betleemskiej stajence jest przede wszystkim świętem dzieci, świętem przyszłości. Dzieci bowiem, to przyszłość świata, to dalszy stopień na nieskończonej drodze doskonalenia się i postępu w wiecznym odradzaniu się ludzkości.

Budzi się w nas nadzieja i wiemy, że po dniach krótkich, zaopionych w liljowo - różowych odbłaskach sniegu, po nocach iskrzących się w zielonym świetle mrozu, pełnych zawodzeń i łkań złego wichru, że po zimie która jest macochą dla biedaków, nastanie przecież wiosna kwiecista i miłościwe lato.

Kiedy więc w wigilijny wieczór zapłoną światła na choinkach, a odbłask ich odbije się w zachwyconych, szeroko rozwartych oczach dziecięcych, wtedy — zda się — rozstąpią się ściany domów, rozwiera się powoła, a przed nami wyrasta w niedościgną okiem wyż wiecznie odradzające się, zawsze zielone i żywe drzewo ludzkości, jarzące się światłami nieśmiertelnej, twórczej nadziei.

Spełnia się godzina cudu, w której „ogień krzepnie, blask ciemnieje — ma granicę Nieskończony...“ Czujemy, że jesteśmy tylko drobną falą na jakiejś potężnej rzece, z nieznanym źródłem toczącej się ku nieznanym nam celom. Czujemy, jak owiewa nas Dech nieskończoności, który światy wywiodł z niczego.

Jest ten dzień świętem pokoju. Dla narodu polskiego hasło to nienowe. Niczego innego nie pragnie Polska, jak pokoju, zabiegając o zabezpieczenie go dla swoich obywateli. Potrzebny nam jest przede wszystkim jednak pokój wewnętrzny dla dobra wspólnego dla wielkiej przyszłości.

Ku temu rozbudzić musimy w sobie dobrą wolę, ten zadatek pokoju. Trzeba wypełnić chwasty niewoli, zarastające głębię polską, trzeba przemienić dusze nasze, ażeby odrodzeni duchowo, współdziałać nad Polską odrodzeniem.

Uprzytomnijmy sobie w dniu Bożego Narodzenia, że musimy się stać nowymi ludźmi, że odrodzić się nam trzeba w Duchu, w Prawdzie i w Czynie a wtedy Królestwo Chrystusowe zapanuje w duszach naszych w Państwie naszym.

Zgon wybitnego przyjaciela Polski

Donoszą z Mexico City: Zmarł tu August Genin, wybitny członek tutejszej kolonii francuskiej, znany przemysłowiec, pisarz oraz znawca archeologii i sztuki. Szczery przyjaciel Polski, starał się służyć jej chociażby z za Oceanu, obdarzając polskie muzea licznymi okazjami przyrody i zabytkami archeologicznymi Meksyku.

B. prymas Hiszpanji Kardynałem

Citta del Vaticano. — Kardynał Segura, b. prymas Hiszpanji i arcybiskup Toledo, który właśnie przybył z Francji do Rzymu, mianowany został przez Ojca św. kardynałem Kurji Rzymskiej.

Antor „Człowieka z klarnetem“ laureatem

Warszawa. Towarzystwo literatów i dziennikarzy przyznało swoją nagrodę doroczną za rok 1931 Wacławowi Grubińskiemu za tom noweli pod tytułem „Człowiek z klarnetem“.

Katastrofa samochodowa konsula niemieckiego w Katowicach

Katowice. Na szosie między Mikułowem a Mokrem uległ wypadkowi samochodowemu gen. konsul niemiecki w Katowicach dr. Quiring, jego zastępca dr. Fischer oraz radca sądu z Bytomia Tyczka. Samochód, wskutek ślizgawicy, wpadł na przydrożne drzewo. Dr. Quiring odniósł ranę czoła, dr. Fischer obrażenia wewnętrzne a radca Tyczka cięższe rany. Rannych przewieziono do szpitala.

Tragedja rodzinna we Lwowie

Lwów. Na przedmieściu Lwowa Lewandówce w mieszkaniu ślusarza kolejowego Ostrówki rozegrała się tragiczna scena. Zona Ostrówki, 30-letnia Franciszka w nagłym ataku pozbawiła życia 2 swych dzieci, 7-letnią córkę i 5-letniego syna, dusząc je pętlą, zarzuconą na szyję. Następnie matka powiesiła się. Ostrówko, powróciwszy do domu, usiłował po pełnić samobójstwo.

Rada Ministrów uchwaliła zniesienie powiatu gniewskiego

Dnia 21 bm. pod przewodnictwem p. prezesa Rady Ministrów Aleksandra Prystora odbyło się posiedzenie Rady Ministrów, na którym załatwiono szereg spraw bieżących.

Między innymi Rada Ministrów uchwaliła projekt ustawy nowelizującej rozporządzenie p. Prezydenta Rzplitej o ewidencji i kontroli ruchu ludności; projekt ustawy o sealaniu działek budowlanych w Gdyni; rozporządzenie o zniesieniu powiatów kolneńskiego i gniewskiego oraz przepisy o przechowywaniu akt urzędowych administracji pułkowej.

Kiepura wraca do Polski

Chicago. Kiepura zakończył swoje występy w operze chicagowskiej i wyjechał do Polski, ażeby na święta Bożego Narodzenia zdążyć do Zakopanego.

Komunikat Izby Przem.-Handlowej w Gdyni

Pod przewodnictwem Prezesa Izby p. inż. Korzona, odbyła Izba Przemysłowo — Handlowa swoje 11-te zwyczajne plenarne zebranie Izby w sali Rady Miejskiej w Toruniu. Przy znacznej frekwencji omówiono i uchwalono preliminarz budżetowy Izby na rok 1932, dokonano wyboru członków Sądu Polubownego Izby na rok 1932, dalej składu członków stałych komisji izbowych jakoteż komisji rewizyjnej i budżetowej. Zarazem Izba w tajnym głosowaniu zamianowała nowych trzech korespondentów Izby w osobach pp.: Dr. Bolesława Kasprówicza, dyrektora Rady Interesentów Portu w Gdyni, Jerzego Machalewskiego, syndyka Związku Gdynińskich Ekspedytorów Portowych w Gdyni, Romana Hordyńskiego, dyrektora Łuszczarni Ryżu w Gdyni.

W dyskusji nad sprawozdaniem dyrektora Izby z działalności Izby oraz o sytuacji gospodarczej okręgu Izby w III-cim kwartale br. powzięła Izba następujące rezolucje:

1) zwrócić się do Pana Prezesa Sądu Apelacyjnego w Toruniu z prośbą o spowodowanie Sądów Grodzkich jemu podległych, aby przy udzielaniu nadzorów sądowych zapytywały uprzednio Izbę Przemysłowo — Handlową o opinię, w szczególności, aby Izbie Przemysłowo — Handlowej udzielano w tych wypadkach możliwość dokładnego zbadania bilansu przedsiębiorstwa i planu sanacyjnego przez zaprzysiężonych rzeczoznawców Izby; aby Izba mogła powyższe zadania spełnić winny Sąd udzielać jej odpowiednio dłuższych terminów dla odpowiedzi.

Uchwałę powyższą motywuje Izba tem, że w ostatnich czasach udzielono nadzorów sądowych przedsiębiorstwom o większym zasięgu gospodarczym, zwłaszcza spółkom akcyjnym, bez wysłuchania uprzednio opinii Izby;

2) zwrócić się do miarodajnych czynników, zwłaszcza do Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego o rozszerzenie kredytów średnioterminowych dla Pomorza, t. zw. kredytów wojewódzkich i to w ten sposób, ażeby z nich korzystał mógł także przemysł, a nie jak dotychczas tylko kupiectwo, rzemiosło i rolnictwo;

3) zwrócić się do Pana Ministra Komunikacji z prośbą o jaknajwyższe zrealizowanie uchwały Państwowej Rady Kolejowej co do przyznania 10-cio procentowej zniżki przy przewozie mialu węglowego, do stacji położonych w okręgu D. O. K. P. Gdańsk z uwagi na to, że większość przedsiębiorstw przemysłowych dostosowała własne paleniska do mialu węglowego; pozytywne załatwienie powyższej sprawy jest obecnie tem pilniejszym, że w ostatnich czasach ferują na Pomorzu węgiel angielski po cenach loc. kopalnia Górny Śląsk;

4) aby z uwagi na specyficzne zadania Izby i jej geograficzne położenie jaknajenergiczniej i przy każdej sposobności, idące w kierunku zwiększenia autorytetu samorządu gospodarczego u miarodajnych czynników, w szczególności, aby samorząd gospodarczy zawsze powoływany był do współpracy przy stanowieniu praw gospodarczych, i aby jego postulaty były przedmiotem rozważań czynników urzędowego w sensie pozytywnym;

5) aby celem przyjęcia z pomocą handlowi wewnętrznej, czynników miarodajnych zajęły się w intensywniejszy jak dotychczas sposób zagadnieniem zwiększenia pojemności rynku wewnętrznego, zwłaszcza na artykuły pierwszej potrzeby, których zbyt wygórowanych a przez Rząd regulowanych cen jest utrudniony. Dotyczy to artykułów jak cukier zapakowany, benzyna, węgiel itp. Sama bowiem akcja, zresztą konieczna, mająca na celu popieranie eksportu nie uzdrowi w całości obecnej sytuacji gospodarczej kraju;

6) zwrócić Rządowi Rzeczypospolitej uwagę na skutki, które obecna depresja gospodarcza wywołuje na Pomorzu; i to z punktu widzenia ogólnej polityki państwa: osłabienie bowiem życia gospodarczego na Pomorzu równa się osłabieniu odporności polskiej racji stanu na tem eksponowanym terytorjum, wobec czego i z uwagi na to, że ciągle czuwanie nad tą dzielnicą leży w interesie ogólnym — państwowym Izba pozwala sobie prosić Rząd Rzeczypospolitej, aby raczył zrealizować specjalny program gospodarczy pomorski, którego linje wytyczne przedłożone zostały w roku zeszłym przez Radę Zrzeszeń Gospodarczych Pomorza Panu Prezydentowi Rzeczypospolitej, a z którego to programu tylko bardzo nieznaczna część postulatów została w życie wprowadzona.

Kredyty dla rolnictwa w Państwowym Banku Rolnym

Jak wiadomo, specyficzną cechą kryzysu w rolnictwie polskim jest nadmierne obciążenie rolnictwa długami krótkoterminowymi w przeciwieństwie do innych krajów, gdzie rolnictwo jest obciążone głównie z tytułu kredytów długoterminowych. Trudność skonwertowania tych długów stanowi dużą przeszkodę w uregulowaniu sytuacji finansowej naszego rolnictwa. W związku z tem na podkreślenie zasługuje rola tych instytucji, które udzielając zarówno krótko jak i długoterminowych łącznie z funduszami administrowanych środków, przychodzą z pomocą gospodarstwom rolnym.

Wśród tych instytucji pierwsze miejsce niewątpliwie zajmuje Państwowy Bank Rolny, który udziela rolnikom kredytów na różne terminy na ogólną sumę sięgającą 1 miliard zł.

Stan kredytu długoterminowego w Państwowym Banku Rolnym na dzień 1 grudnia br. wynosił ogółem 338,1 miljon. zł., z czego na 8 procent listy — 140,2 i na 7 procent obligacje melioracyjne 110,4 mln. zł.

W porównaniu do miesiąca poprzedniego stan kredytów długoterminowych utrzymuje się prawie na niezmiennym poziomie.

Zadłużenie rolnictwa w Banku Rolnym z tytułu kredytów krótkoterminowych łącznie z funduszami administrowanymi wynosiło na 1 grudnia 652,5 miljon. zł., z czego na weksle zdyskontowane przypada 94,7 na pożyczki zagraniczne wekslami 129,7 i na pożyczki towarowe — 21,5; zadłużenie z tytułu funduszy administrowanych — 375,1 miljon. zł. i z tytułu rat przyrzeczek — 20,2 miljon. zł. oraz zadłużenie rolników za nabyte grunta — 11,3 miljon. zł.

Znamienny zwrot w stosunku Anglii do Polski

Bruksela. W prasie belgijskiej ukazują się w dalszym ciągu artykuły, komentujące podróż pana min. Zaleskiego do Londynu. Wybitny dziennikarz polityczny Deby stwierdza, iż wizyta ta posiadała olbrzymie znaczenie, o ile weźmiemy pod uwagę stosunek Anglii do Polski jeszcze przed kilku laty kiedy wyrażał się wrogimi wystąpieniami L. George'a. Angliki, którzy bardzo powolni są do zmiany swych zapatrywań, zrozumieli obecnie, iż Polska stanowi siłę, z którą należy się liczyć. Poza tem rząd angielski zainteresowany jest polityką, prowadzoną przez Polskę w dziedzinie rozbudowy pokoju i współpracy z poszczególnymi narodami w Europie.

W różnych okolicznościach Polska dowiodła, że pragnie utrzymać przyjazne stosunki zarówno z Rosją sowiecką jak i z Niemcami.

Doświadczenia studenta medycyny na samym sobie

Boston. W miejscowym szpitalu tutejszym zmarł 24-letni student wydziału medycznego, który od wielu lat chorował na serce i wiedząc, że ta choroba spowoduje jego śmierć, zapisał się na medycynę. Następnie codziennie zapisywał skrupulatnie symptomy swojej choroby aż do ostatniej chwili. Nośki te dawał lekarzom specjalistom chorób sercowych, które służyły jako materiał do dalszych badań.

Zgon brata Mussoliniego

Medjolan. Dyrektor „Popolo d'Italia“, brat premiera Arnolde Mussolini udał się samochodem do domu i po drodze dostał ataku serca.

Arnolde Mussolini zmarł zaraz po przewiezieniu go do szpitala. Arnolde M. przeżył 46 lat. Arnolde Mussolini był mężem zaufania swego brata w sprawach prasowych i kierował od roku 1922 jako naczelny redaktor największym dziennikiem faszystowskim.

Nagła śmierć Arnolde Mussoliniego wywołała wielkie wrażenie w sferach dziennikarskich i finansowych, gdyż zmarły był znaną osobistością.

Brat premiera był prezesem Instytutu leśnego oraz Instytutu ubezpieczeń dla dziennikarzy. Pomimo pogarszania się stanu zdrowia po niedawnej przedwczesnej śmierci syna do ostatniej chwili zmarły brał żywy udział w życiu społecznym. Objawszy redakcję „Popolo d'Italia“, zgromadził w niej zespół najwybitniejszych współpracowników, czyniąc z pisma istotny wykładnik polityki faszystowskiej.

Pożar starożytnego zamku w Sztutgarcie

Berlin. W starym zamku w Sztutgarcie wybuchł pożar, który w krótkim czasie przybrał wielkie rozmiary. Całe wschodnie skrzydło zamku zostało zupełnie zniszczone. Praca straży ogniowej była znacznie utrudniona z powodu mrozu. Skrzydło zachodnie, przylegające do placu Schillera jest najmniej zagrożone, to też w tem skrzydle oddział czerwonogłowy urządził stację opatrunkową. Do wieczora 30 strażaków zatruto się dymem; 14 z nich przewieziono do szpitala. Wszystkie dzieła sztuki we wschodnim skrzydle zostały zniszczone.

Nadchodzące w dalszym ciągu wiadomości o pożarze zamku w Sztutgarcie potwierdzają przewidywania o rozmiarach katastrofy. Całe wschodnie skrzydło zamku przedstawia jedną ruinę. Pozostała tylko ściana frontowa.

Pastwą płomieni padły drogocenne zbiory artystyczne. W sąsiedniej sali posiedzeń spłonęły stare prace sztukatorskie i cenne obrazy.

Po jedenastu godzinach uciążliwej pracy, której ofiarą padło 35 strażaków, zabranych lub rannych, udało się pożar zamku opanować. Ściany skrzydła północnego i południowego wytrzymały próbę ogniową i skrzydła te ocalały. Zupełnie zniszczone zostało skrzydło wschodnie.

Ulgi przy nabywaniu świadectw przemysłowych

Podania muszą być złożone do dnia 31 grudnia 1931 roku

Na podstawie okólnika ministerstwa skarbu z dn. 10 listopada br. typoważnione zostały wszystkie Izby Skarbowe do udzielania ulg przy nabywaniu świadectw przemysłowych na 1932 rok.

Ulgi te dotyczą zezwoleń na prowadzenie przedsiębiorstw kategorii II oraz kategorii III na podstawie świadectwa przemysłowego dla przedsiębiorstw handlowych kategorii III zamiast II oraz IV zamiast III pod następującymi warunkami:

1) podanie o ulgę musi być złożone najpóźniej do dnia 31 grudnia 1931 r.

2) władze skarbowe stwierdzić muszą zagrożenie egzystencji gospodarczej przedsiębiorstwa w razie nabycia właściwego świadectwa przemysłowego.

3) Ulgi mogą być udzielone tylko wtedy, o ile wysokość obrotów za 1930 r. (w stosunku całorocznym) nie przekraczała przy uldze z kategorii II do III 30.000 zł. a przy uldze z kategorii III do IV — 10.000 zł.

Wyjątkowo ubodzy płatnicy będą mogli być zwolnieni od obowiązku nabycia świadectwa przemysłowego kategorii IV dla przedsiębiorstw handlowych również pod powyższymi warunkami, o ile obrót za 1930 r. nie przekraczał sumy 2.000 zł.

Ulgi przewidziane mogą mieć zastosowanie również i do przedsiębiorstw powstałych w latach 1931 i 1932, przy czym mogą być wydane dopiero po upływie 3 miesięcy po uruchomieniu przedsiębiorstwa.

Podania o ulgi winny być bezwarunkowo rozpatrzone do 1 marca 1932 r.

Ziemiańscy wschodnio-pruscy przeciw Hindenburgowi

Królewiec. Prezydium Izby rolniczej w Królewcu postanowiło ponownie rozważyć sprawę wniosku, w którym Izba domaga się ustąpienia prezydenta Hindenburga. Pod wrażeniem echa, jakie uchwała wywołała w Rzeszy, oraz pod groźbą rozwiązania Izby przez rząd Rzeszy, prezydium Izby skwapliwie skorzystało z pewnych przepisów formalnych, które przy powzięciu uchwały nie były w pełni dotrzymane. Mimo obecnej próby wycofania się z całej sprawy, która narobiła w Niemczech tyle wrzawy, fakt uchwalenia wniosku, wymierzonego przeciwko osobie Hindenburga nie może być zarty. Wniosek zostanie przedstawiony na następnym walnym zgromadzeniu Izby rolniczej w Królewcu. Ze względu na skład osobowy delegatów Izby ponownie przyjęcie uchwały jest prawie pewne.

Hitlerowcy, którzy są wnioskodawcami powyższej uchwały, w dalszym ciągu podtrzymują swe wrogie stanowisko wobec obecnego prezydenta Rzeszy. Sprawa ta jest charakterystycznym objawem tendencji, panujących w łonie ziemiaństwa wschodnio-pruskiego, które mimo otrzymywania od lat znacznych subwencji, na każdym kroku szkodzi rządowi i domaga się nowych przywilejów.

Zbrodnia w dyrekcji policji

Katowice. Dnia 21. 12. w godzinach przedpołudniowych w gmachu dyrekcji policji w Katowicach rozegrał się zagadkowy dramat. W czasie godzin urzędowych w biurze komendy P. W. rozległy się kilkakrotne strzały rewolwerowe. — Przybyli na miejsce funkcjonariusze policji ujrzeli na podłodze pławiącego się we krwi kpr. Szymczaka, instruktora P. W. Zawezwana pomoc lekarska okazała się spóźniona. Ponieważ zachodzi prawdopodobnie zabójstwo robione jest w tym kierunku dochodzenie przez organa wojskowe. W związku z tem wojskowy sędzia polecił dokonać aresztowania kilku osób.

Przyjazd rumuńskiego ministra spraw zagranicznych

Minister spraw zagranicznych Królestwa Rumunii, książę Chica, zamierza przybyć z wizytą do Warszawy w pierwszej połowie stycznia.

Licytacja klejnotów b. dynastji bawarskiej

Londyn. Tutejszy dom handlowy Christie sprzedał z licytacji klejnoty rodzinne b. bawarskiego domu panującego Wittelsbachów. Za sprzedane klejnoty osiągnięto sumę 39300 ft. szt. Słynny Diament Błękitny z kolekcji Wittelsbachów sprzedany został za 5600 ft. szt. a diamentowa tiara za 7000 ft. szt.

Podczas dzisiejszej licytacji, na której oprócz klejnotów rodziny Wittelsbachów sprzedawano również i inne przedmioty, osiągnięto ogólną sumę 86963 ft. szt.

Wykradzenie mumii królewskiej

Mumie faraonów egipskich i ich małżonek, które znajdowały się dotąd w muzeum w Kairo, przenosi się obecnie do osobnego muzeum. Przy tej okazji wykryto, że mumia faraona Echnatona (Amenophisa IV) i mumia ojca jego zniknęły i zamienione zostały na mumie nieznanego Egipcjan.

CHOJNICE I POWIAT

Chojnice, dnia 23 grudnia 1931 r.

W MIEJSCE ŻYCZEŃ ŚWIĄTECZNYCH I NOWOROCZNYCH

oraz podziękowań za takie życzenia składam na rzecz gwiazdki dla bezrobotnych 10 zł.

(—) Dr. Sobierajczyk,
burmistrz.

Powiatowy Komendant P. W. pan por. Mueller złożył zamiast życzeń świątecznych na rzecz bezrobotnych kwotę 5 zł.

DLA BEZROBOTNYCH

ofiarował mistrz piekarski p. Meifert 300 sztruclii, które rozdzielono pomiędzy bezrobotnych.

Szczere podziękowanie składa za ten dar **Miejscowy Komitet Niesienia Pomocy Bezrobotnym** (—) Dr. Sobierajczyk, przewodniczący.

MIEJSKA KOMUNALNA KASA OŚCZĘDNOŚCI w Chojnicach zaofiarowała na ręce Pani dr. Korzeniowskiej subwencję w kwocie 100 zł. jako dar gwiazdkowy na rzecz kolonii letnich dla biednych dzieci, zasługując za ten szlachetny czyn na szczere uznanie i podziękowanie.

TOW. POLEK

ofiarowało 20 zł na rzecz biednych Tow. Wincentego a Paulo, 20 zł dla sierot w klasztorze i 20 zł dla biednych dzieci szkoły powszechnej. Razem 60 zł.

NA KUCHNIĘ LUDOWĄ

złożyli: Pani N. N. 5 zł, pan mecenas Buraczyński 5 zł, Stowarzyszenie Urzędników Skarbowych 20 zł. Ofiarodawcom składa serdeczne „Bóg zapłać“ Zarząd.

GWIAZDKA w S. M. P. Ż.

Swoją doroczną gwiazdkę obchodzili druchny wczoraj w Ognisku. Po odegraniu przez druchny kilka kolend na mandolinach, ks. patron podzielił się z druchnami opłatkiem, życząc wszystkim druchnom „Wesołych Świąt“. Wielką wesołość wzbudziło zjawienie się gwiazdora, który każda z druchen obdarował. Odszpiewaniem w „Złobie leży“ zakończono obchód gwiazdkowy w SMP. Żeńskim.

PRZED MECZEM PING-PONGOWYM.

W drugie święto Bożego Narodzenia zostanie rozegrany drugi w tym roku mecz ping-pongowy pomiędzy drużyną SMPM. a V Żeglarską. Mecz ten rozegrany zostanie na sali Szkoły Powszechnej. Dlatego że obie drużyny stoją na równym poziomie, wynik stoi pod znakiem zapytania SMP-iaczy będą całą siłą starać się zrewanżować za zeszłoroczną porażkę.

GWIAZDKA NARODOWEJ ORGANIZACJI Kobiet w CHOJNICACH.

Narod. Org. Kobiet urządziła dnia 21. 12. w lokalu p. Węsierskiego gwiazdkę dla biednych dzieci. Już kilka tygodni przedtem Zarząd zajął się pracą przedwstępną, odwiedzał ubogich, wskazanych przez nauczycieli oraz osoby życzliwe, ażeby stwierdzić na miejscu kto co potrzebuje, potem zbierano datki u członkiń i sympatyków, ale rezultaty był zadowolony. Obdarzono 50 dzieci oraz kilkunastu ubogich. Dary składały się przeważnie z odzieży, jak koszul, pończoch, majtek, wełny itp. nie brakło i ciastek, jabłek i orzechów oraz zabawek. Rozbawiona dziewczyna śpiewała kolędy i wygłaszała udatne wierszyki. Jak słychać zamierza Narod. Org. Kobiet zająć się na szerszą skalę zagadnieniami społecznymi, a mianowicie losem biednej dziewczyny.

ZABAWA KARNAWAŁOWA.

W drugie Święto Bożego Narodzenia urządza właściciel restauracji pod Złotym Lwem zabawę karnawałową. Sala będzie dobrze ogrzana, bufet obficie zaopatrzone. Przygrywać będzie jedna z doborowych orkiestr miejscowych. Początek o godz. 20-tej.

PLACOWKA WALKI Z ALKOHOLIZMEM.

W Górcie p. Rogóźno (stacja kolejowa i poczta Rogóźno) w Województwie Poznańskim znajduje się specjalny Zakład leczniczy dla alkoholików pod nazwą „Wojewódzkie Schronisko dla Alkoholików“. Zakład przyjmuje pacjentów z całej Polski, tak prywatnych, jak i członków instytucji rządowych, samorządowych i społecznych. Przyjęcie następuje każdego czasu, przy równoczesnym doręczeniu Zakładowi świadectwa lekarskiego oraz zobowiązania ponoszenia kosztów utrzymania i leczenia, które wnoszą na dobę i za osobę 6 zł. płatne miesięcznie zgóry.

Czas kuracyjny trwa zasadniczo 4—6 miesięcy. W Zakładzie przeprowadzono w czasie ostatnim gruntowną reorganizację, zaprowadzono najnowsze metody leczenia alkoholików itp. Na czele Zakładu stoi lekarz psychiatra p. Dr. Zajaczkowski, specjalista w leczeniu alkoholików. Właścicielem Zakładu jest Skarb Państwa, nadzór administracyjny sprawuje Starostwo Krajowe w Poznaniu.

NA DZISIEJSZYM TARGU PŁACONO

Jaja 2.30—2.40 zł; masło 1.60—1.80, płotki 35—50 gr, okonie 50—70 gr, szczupaki 0.80—1.20, wieprzo wina 60—1 zł, wołowina 60—90 gr, cielęcina 60—90 gr, skopowina 70—90 gr, bite gęsi funt 70—90 gr, kaczkę funt 0.90—1.20 zł, kury 3.50 zł, indyki 6—8 zł za sztukę, zające 6—8 zł, gołąbki para 1.60 zł, marchew 10 gr, cebula 10 pr, buraki 15 gr, dynia 30—60 gr, jabłka 35—50 gr, gruszkę 50—60 gr, kartofle 2.50 zł, żyto 13—13.50 zł, pszenica 13 zł, jęcz-

mień 12—12.50 zł, owies 11 zł, groch 12.50 zł, siano pęczek 0.80—1 zł, słoma centnar 4—4.50 zł, torf fura 9—12 zł, szczapy 10—12 zł, fura. Prosiaki 22—26 za parę.

Z URZĘDU STANU CYWILNEGO.

Urodzenia: rolnik Karol Heise, córka Krystyna Beata, podoficer zawodowy Paweł Pruski, syn Franciszek, woźny przy Państ. Gimm. Jan Lewiński, syn Bernard, robotnik Paweł Laskowski, syn Edmund Franciszek, ogładacz mięsa Teofil Kupc, córka Janina Agnieszka, szofer Stanisław Pachura, syn Henryk, robotnik Józef Jajdziejewski, córka Irena, kolejowy maszynowy II kl. Bronisław Mysza, córka Henryka Joanna, robotnik Jan Stopa, syn Stanisław, pracownik kolejowy Józef Sprenga, syn Kazimierz.

Zgony: krawcowa Weronika Grzonkowska w wieku 24 lat z Grunowa, Franciszek Bruski syn podoficera Pawła Bruskiego, robotnik Józef Bieliński, w wieku 29 lat z Przyjaźni Jadwiga Szczygiełda w wieku 17 lat z Strzeleckiej 17, wdowa Juljanna Pletz urodzona Szpadzińska w wieku 87 lat z Pom. Zakł. dla Kraj. Ubogich.

Ślub: urzędnik skarbowy Bronisław Cichanowski z Gdyni z Elżbietą Pankau z Chojnic.

ODEZWA

do obywatelstwa pomorskiego — szczególnie właścicieli nieruchomości

Celem zwalczania bezrobocia Izba Rzemieślnicza wydała szereg komunikatów i okólników do samodzielnego rzemiosła na Pomorzu w kierunku przyjęcia komitetu bezrobocia z pomocą, bądź to finansowo — bądź też przez przyjęcie bezrobotnych do pracy a w szczególności niezwalniania w obecnym czasie pracowników mimo braku dla nich dostatecznego zatrudnienia.

Obecnie według statystycznych danych, pozostaje na Pomorzu bez zajęcia 1565 fachowców rzemiosła różnych grup zawodowych.

Zatrudnienie tych bezrobotnych, a dalej utrzymanie obecnie zatrudnionych, zależy jest od Szan. Obywatelstwa danej miejscowości, a mianowicie:

Z chwilą gdy obywatelstwo nie będzie dopomagało samodzielnemu rzemiosłu przez kierowanie zamówień itp., rzemiosło nie będzie mogło sprostać swemu obywatelskiemu zadaniu i zatrudniać ludzi, dla których niema żadnej pracy.

Apelujemy i prosimy usilnie tak władze, samorządy, korporacje, właścicieli nieruchomości oraz całe obywatelstwo, aby swe zamówienia chociażby najdrobniejsze oraz reparacje kierowali do samodzielnich warsztatów rzemieślniczych, które zatrudniają fachowców i dają pełną gwarancję za wykonane prace, płacąc pozatem regularnie podatki, a temsamem przyczyniają się do zwalczania kryzysu gospodarczego i bezrobocia.

Kto nie kieruje swych zamówień, reparacji itp. zleceń do samodzielnich warsztatów rzemieślniczych tylko popiera fuzjerów, którzy swój cały warsztat pracy noszą w jednej teczce pod ręką — ten nietylko że niema żadnej gwarancji należytego wykonania prac, lecz przyczynia się do pogłębienia kryzysu gospodarczego i zwiększenia bezrobocia.

Fuzjerstwo, które obecnie coraz to więcej się rozpina, czerpie z funduszu bezrobocia, chodzi od domu do domu, odbiera legalnie istniejącym warszatom prace, nie płaci żadnych podatków na rzecz państwa lub samorządów i nie daje żadnej gwarancji za wykonane prace.

Zatem w interesie własnym i ogólnego dobra prosimy kierować wszelkie prace do samodzielnich warsztatów rzemieślniczych.

IZBA RZEMIEŚLNICZA W GTUDZIADZU

Prezydent: (—) P. Jakubowski. Syndyk: (—) Fr. Biszoff.

Powiat

OBWIESZCZENIE.

Czersk. — Lista płatników podatku od psów za rok 1931 wyłożona jest od publicznego wglądu w czasie od 17 grudnia do 30 grudnia 1931 r. w Magistracie pokój nr. 3 w godzinach służbowych od 9-tej do 11-tej w poł.

Podatek od psów na rzecz miasta Czerska za rok podatkowy 1931 płatny jest jednorazowo w Kasie Miejskiej w czasie od 15 stycznia 1932 r.

Prawo odwołania od wymiaru podatku od psów przysługuje płatnikom w ciągu 4ch tygodni od dnia następnego po upływie czasokresu wyłożenia listy do wglądu, i to do Magistratu.

Przeciw decyzji Magistratu można wnieść skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Toruniu za pośrednictwem Magistratu.

Wnieście odwołania nie wstrzymuje obowiązku uiszczenia podatku w terminie wyznaczonym.

Nie wpłacający w terminie podatek ściągany będzie przymusowo z dołączeniem odsetek, kar za zwłokę oraz kosztów egzekucyjnych.

WALNE ZEBRANIE SPÓŁDZIELNI KUPIECKIEJ.

Brusy. — Walne zebranie Spółdzielni Kupieckiej w Brusach odbędzie się dnia 29. 12. br. o godz. 3.30 po południu w lokalu spółdzielni

Z Pomorza

KRADZIEŻE.

Tuchola. — W ostatnich dniach popełniono w rozmaitych okolicach powiatu tucholskiego liczne kradzieże. W Cekcynie przez restauracją p. Cybulskiego skradziono rower p. Babińskiemu, rolnika z Bysławia. W Wysokiej Wsi skradziono rower z przed własnego domu: chałupnikowi p. Anastazemu Pilarskiemu. Do piwnicy wójta p. Kręckiego w Raciążu włamał się wieczorem nieznany osobnik i skradł 6 bochenków chleba. W Plazowie skradziono rolnikowi p. Skoczylasowi 2 gęsi, p. Elly Michaelis w Iwcu skradziono 1 prosiaka i 3 gęsi. W Małej Kloni dokonano śmiałego włamania do rolnika p. Grządki i skradziono rozmaitych rzeczy wartości 130 zł. Tej samej nocy i w tej samej wsi skradziono rolnikowi Kriegerowi ze stajni 2 szory robocze i 2 uzdy z lejcam, ogólnej wartości 350 zł. We wszystkich wypadkach zostały wdrożone energiczne dochodzenia.

OBCHOD GWIAZDKOWY DZIAŁTWY SZKOLNEJ.

Tuchola. — W ub. niedzielę urządziło Grono Nauczycielskie łącznie z Kołem Rodzicielskim przy miejscowej szkole powszechnej obchód gwiazdkowy. Po słowie wstępnym p. kier. Ossowskiego składały się na program wieczorku śpiewy, deklamacje i utwory sceniczne działwy. Całość wypadła doskonale. Dochód z tej imprezy wynosi 166.60 zł i przeznaczony jest na pomoc dla biednej działwy szkolnej.

URUCHOMIENIE STACJI OPIEKI NAD MATKĄ I DZIECKIEM.

W ostatnich dniach uruchomiono na nowo miejscową stację opieki nad matką i dzieckiem, znajdująca się przy Placu Zamkowym. Stacja czynna będzie codziennie od godz. 9 do 11-tej. Porady lekarskie udzielać będzie bezpłatnie p. dr. Grafka w poniedziałki i czwartki po poł. od godz. 3—4-tej.

Z NIWY MYŚLIWSKIEJ.

Wozłoda, pow. tucholski. — Podczas polowania urządził 14 zajęcy. Królem polowania został lesniczy p. Konrad Rosenthal, ubijając sam 7 zajęcy.

WOJACY PRZECIW SEN. BORAHOWI I NOWEJ USTAWIE MAŁŻEŃSKIEJ.

Bysław, pow. tucholski. W ub. niedzielę, odbyło się w lokalu p. Kamińskiego zebranie miejscowego Tow. Powst. i Wojaków. W czasie obrad uchwalono rezolucję protestującą przeciwko wystąpieniu sen. Boraha, oraz przeciw projektowi nowego prawa małżeńskiego.

ZALOŻENIE OCHOTNICZEJ STRAŻY POŻARNEJ.

Drozdzenica, pow. tucholski. Staraniem sołtysa p. Wojtalicza założono tutaj Och. Straż Pożarną i gmina zakupiła własną sikawkę. Straż liczy 29 członków. Zarząd tworzą: pp. Paweł Janowicz — prezes, Paweł Piotrowski — sekretarz, Antoni Ryński — skarbnik.

TROJETA.

Świecie. W ub. tygodniu porodziła żona kupca miejscowego, p. Piotrowskiego trzech chłopczyków, z których niestety jeden po 2 godzinach zmarł.

KRADZIEŻ.

Bzowo, pow. świecki. Nieznani sprawcy włamali się do zamkniętej stodoły gospodarza p. Józefa Pióra i skradli 3 ctr. pszenicy. Gospodarzowi p. J. Gardzielewskiemu skradziono 6 ctr. żyta.

KRADZIEŻE I WŁAMANIA

Warlubie. — Nieznani sprawcy skradli nocą p. Juździńskiemu Fr. z chlewa 18 kur i 16 kaczek, wartości około 80 złotych. — P. Marczyńskiemu Teofilowi skradziono drzewo i węgiel.

WIELKA KRADZIEŻ NA POCZCIE.

Wejherowo. W poniedziałek w godzinach południowych w tut. urzędzie pocztowym ukradł pewien niewykładowany dotąd osobnik ekspedjentce firm Braeuel 500 zł w gotówce.

RUCH w TOWARZYSTWACH

Towarzystwo Powstańców i Wojaków im. Gen. J. Hallera. — Przypomina się członkom, że w środę dn. 23 bm. o godz. 19 urządzamy w lokalu p. K. Seydy gwiazdkę dla członków i rodzin.

ZA WOLNOŚĆ!

Związek Podoficerów Rezerwy R. P. Koło Chojnice. — Walne Zebranie odbędzie się dnia 5 stycznia 1932 r. o godz. 20-tej min. 30 w lokalu kol. Stan. Rinka Na porządku obrad m. in. wybór nowego zarządu. O ile na zebranie to nie stawi się statutem przewidziana ilość członków, odbędzie się o godz. 20-tej min. 45 drugie Walne Zebranie, które staje się prawomocne bez względu na ilość członków.

Jedność!

T. G. „Sokół“ Oddz. Starszych. — Ćwiczenia odbędą się w środy każdego tygodnia począwszy od 23-go bm. o godz. 8 wiecz. w hali gimnastycznej przy Konwikcie. Przybycie wszystkich obowiązkowe.

Czołem!

Tow. Śpiewu „Lutnia“. — Przypominam, że lekcje śpiewu dla chóru mieszanego odbywają się regularnie w wtoreki i piątki o godz. 20-tej w szkole (czwartek). Nowych członków przyjmujemy się w czasie każdej lekcji.

Tow. Gimm. „Sokół“ — Oddział żeński. — Ćwiczenia odbywają się regularnie o godz. 8-mej w poniedziałki i czwartki, w hali gimnastycznej w Konwikcie. Przybycie wszystkich drh. obowiązkowe. Tamże przyjmujemy się nowe członkinie.

Gdańska giełda bydła

Gdańsk, dnia 22. XII. 1931 r.

(Ceny za 50 kilogram żywej wagi.)

A. Woly:		Bydło	Gułden
a)	pełnomięsne wytuczone woly, najwyższej wartości rzeźnej	1. młodsze	23—24
		2. starsze	—
b)	pełnomięsne	1. młodsze	20—22
B. Stadniki:			
a)	młodsze pełnomięsne, najwyższej wartości rzeźnej		23—24
b)	pełnomięsne		20—22
c)	mięsne		17—19
d)	miernie odżywione		—
C. Krowy:			
a)	młodsze, pełnomięsne, najwyższej wartości rzeźnej		21—23
b)	pełnomięsne		18—20
c)	mięsne		15—17
d)	miernie odżywione		do 14
D. Jałowki:			
a)	pełnomięsne, najwyższej wartości rzeźnej		23—24
b)	pełnomięsne		20—25
c)	mięsne		17—19
Cielęta			
a)	najprzedniejsze cielęta tuczona		00—70
b)	najprzepniejsze ssaki		48—50
c)	średnio tuczona cielęta średnie ssaki		35—40
d)	liche ssaki		12—15

Owce

- a) jagnięta tuczona i młodsze skopy tuczona 25—28
- b) starsze skopy tuczona, liche jagnięta tuczona i dobrze odżywione młode owce —
- c) mięsne owce i skopy —

Świnie

- a) tuczona ponad 150 kg. żywej wagi 30—31
 - b) pełnomięsne od 120—150 kg. żywej wagi 27—29
 - c) pełnomięsne od 100—120 kg. żywej wagi 25—26
 - d) pełnomięsne od 80—100 kg. żywej wagi 23—24
 - e) mięsne świnie 60—80 kg. żywej wagi 20—28
- Świnie bekonowe za 50 kg. 22—24

Poznańska giełda bydła

Poznań, dnia 22. XII. 1931.

Płacono za 100 kg. żywej wagi za:

A. Woly:		Bydło:
a)	pełnomięsne wytuczone woly, najwyższej wartości rzeźnej, niezapręgane	74—80
b)	pełnomięsne wytuczone woly od 2—3 lat	60—66
d)	Mięsiste tuczona starsze	44—50
c)	Miernie odżywione	34—42
B. Stadniki:		
a)	Wytuczone pełnomięsiste	60—66
b)	Tuczona mięsiste	52—58
c)	Nietuczona, dobrze odżywione starsze	40—48
d)	Miernie odżywione	32—40

C. Krowy:

- Wytuczone pełnomięsiste 68—78
- Tuczona mięsiste 60—64
- Nietuczona, dobrze odżywione 36—44
- Miernie odżywione 26—30

Jałowice:

- Wytuczone pełnomięsiste 70—78
- Tuczona mięsiste 56—64
- Nietuczona, dobrze odżywione 44—50
- Miernie odżywione 32—40

Cielęta:

- a) najprzedniejsze cielęta tuczona 70—80
- b) średnio tuczona cielęta i najprzedniejsze ssaki 60—70
- c) mniej tuczona cielęta i dobre ssaki 50—60
- d) liche ssaki 40—50

Owce:

Opasy chlewne

- a) jagnięta tuczona i młodsze skopy tuczona —
| **Świnie:** | |
 - a) tuczona ponad 150 kg. żywej wagi —
 - b) pełnomięsne od 120 do 150 kg. żywej wagi 96—100
 - c) pełnomięsne od 100 do 120 kg. żywej wagi 90—96
 - d) pełnomięsiste od 80 do 100 kg. żywej wagi 82—88
 - e) mięsne świnie ponad 80 kg. 72—80
 - f) maclory i późne kastraty 70—80
- Świnie bekonowe —

Na nadchodzące święta

polecamy nasze piwa

dubeltowe: „Bock“
i „Jubileuszowe“
pełne: „Kryształ“
i „Słodówka“

dubeltowe: „Kozłak“ a la
monachyjskie
pełne: „Piwo Pełne“
i „Piwo Słodowe“

Browar A. RIEDEL
CHOJNICE
telefon No. 40

Browar A. SIX
CHOJNICE
telefon No. 216

Dostarczamy w beczkach i butelkach.

Zamówienia prosimy dość wcześnie skierować do nas, ażebyśmy do dnia 23. bm. zlecenia wykonać mogli.

Magistrat miasta Chojnic **sprzeda** używaną, lecz w dobrym stanie się znajdującą **lokomobilę o sile 25 k.**

z wszelkimi potrzebnymi częściami. Reflektantów uprasza się o złożenie swych ofert w terminie do **10 stycznia 1932 r.**

Ogłędziny wspomnianej lokomobili mogą nastąpić w Chojnicach w składnicy Magistratu za poprzednim zgłoszeniem w Wydziale Budownictwa, w ratuszu pokój 11.

Chojnice, dnia 7. grudnia 1931 r.

Magistrat.

!! Oszczędności !!

Od 1 złotego począwszy, przyjmujemy i oprocentowujemy na dogodnych warunkach.

Przy wkładzie 10 zł. wypożyczamy skarbonki domowe.

Za zobowiązania Powiatowej Komunalnej Kasy Oszczędności odpowiada Powiat całym swoim majątkiem

Powiatowa Komunalna Kasa Oszczędności w Chojnicach
ul. Gdańska 23.

Instytucja bankowa prawa publicznego o pupilarnej pewności.

Osobiste.

Uroczą nieznaną, która w sobotę 19. XII. w godz. połudn. siedziała w powozce-dokarce na Rynku w pobliżu cuk. Penke, prosi o adres i kilka słów do nin. gazety pod F. S. 69. obserwator.

Donoszę, że autobus Wiele - Chojnice w dniu świąteczne będzie kursował.

Domozych.

Pianina

model 1932

objętość skali 7 1/4 oktaw. Niezrównane pod względem dźwięku i wykonania, dorównują najlepszym wyrobom zagranicznym.

Fabryka Pianin W. Jähne
Bydgoszcz
Gdańska 42, tel. 2225

Filje:

POZNAŃ, ul. Gwarna
GRUDZIĄDZ, ul. Toruńska 17/19
LUBLIN, ul. Szpitalna 8

Przetarg przymusowy

W czwartek 24. bm. o godz. 2-giej po poł. sprzedam w lokalu ulica Człuchowska 29. najwięcej dającemu za gotówkę: 40 p. mydła, 40 puszek pomidorów, 20 funtów smalcu, 4 p. żelatyny, 20 funt. migdałów, 2 tonbaki.

Winkowski
kom. sądowy 2072

Restauracja leśna Wilhelmina

W oba święta

koncert

W sobotę i niedzielę 27 i 28 bm. począwszy od godz. 5-tej.

Zabawa taneczna

Przygrywa orkiestra chojnickiej Straży Pożarnej.

Najlepszym podarkiem gwiazdkowym jest

aparat radiowy.

Aparaty i materiały radiowy wszelkiego rodzaju kupuje się najkorzystniej i na dogodnych warunkach z ręki fachowca.

Warsztat radio- i elektrotechniczny Karol Wrycz-Rekowski

Dziewczyna

z dobrego domu z lepszym wykształceniem poszukuje posady jako pokojówka lub do dzieci, potrafię ręczne robotki, grać na fortepianie i znam język francuski. Kto wskaże eksp. Dz. Pom.

Osoba

z dobrem gotowaniem **poszukuje zajęcia** w lepszym chrześcijańskim domu. Kto wskaże eksp. Dz. Pom.

Ogłaszajcie

w pozytnym piśmie naszym

Pierścionki ślubne!

Artykuły złote — zegarki — nakrycia stołowe

August Müller

Chojnice, Pom. Człuchowska 3

Kryształy Artykuły optyczne.

Aparat fotograficzny

sprawi niezmierną uciechę gwiazdkową!

Płyty, papiery, pocztówki, wywoływacze, utrwalacze, kasety, miseczki, ramki kopiowe, cylindry

oraz wszelkie przybory fotograficzne poleca po **bardzo niskich cenach**

BRACIA HUBERT

właśc. Julian Hubert

Drogerja — Handl. fotogr. CHOJNICE (Pom.) Gdańska 18.

Rok zał. 1894. Telefon 219.

Tanie - smaczne obiady

i dobrze pielęgnowane napoje **Śniadania** poleca **Kolacje**
J. Jażdżewski, Plac św. Jerzego 5.

Mieszkanie Tanie

2 - 3 pokojowe czerwone do groku już od zł. 2,00 za 1/1 but. poleca **Ślaski,** Szosa Gdańska 15 a **R Fretwald nast. Richter**